

07.10.2024
KSL/231/03.06.00/2024

Keski-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Viite: KESELY/172/2024

LAUSUNTO: YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMA (YVA-OHJELMA), SYVÄJÄRVENNEVAN TUULIVOIMAHANKE, (KIVIJÄRVI, KINNULA, KARSTULA, PERHO, KYJJÄRVI, ALAJÄRVI, SAARIJÄRVI)

Keski-Suomen ELY-keskus on varannut Keski-Suomen liitolle tilaisuuden antaa lausunnon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Syväjärvennevan tuulivoimahanketta ja sen sähkönsiirtoa. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

YVA-ohjelman hankekuvauksen mukaan hankkeessa sovelletaan erillismenettelyä, jossa ympäristövaikutusten arviointi ja kaavoitus etenevät samanaikaisesti, mutta erillisinä menettelyinä. Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on kommentoitavana samaan aikaan YVA-ohjelman kanssa.

Tuulivoimapuistohankkeesta vastaa Metsähallitus. Hankealue sijaitsee Kivijärven kunnan alueella. YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta varsinaista toteuttamisvaihtoehtoa sekä nollavaihtoehtoa, jossa hanketta ei toteuteta. Vaihtoehdot ovat VE1, joka käsittää 27 tuulivoimalaa sekä VE2, joka käsittää 23 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus tulee olemaan enintään 320 metriä. Lisäksi YVA-ohjelmassa tutkittavia sähkönsiirtoreittivaihtoehtoja on alavaihtoehtoineen yhteensä 7 ja sähkönsiirron vaihtoehdot koskevat myös Kinnulan, Karstulan, Perhon ja Kyyjärven kuntia sekä Alajärven ja Saarijärven kaupunkeja. Suunnitellut sähkönsiirtoreitit ovat yhtä lukuun ottamatta yli 35 km pitkiä.

YVA-ohjelmassa on kerrottu Keski-Suomen maakuntakaavoituksen tilanne. Voimassa olevan Keski-Suomen maakuntakaavan merkintöjen ja niihin liittyvien määräysten lisäksi tulevat huomioitavaksi soveltuvien osin maakuntakaavan koko maakuntaa koskevat määräykset, erityisesti Uusiutuva energia- määräys, jota on päivitetty tuulivoiman osalta 8.12.2023 hyväksytyssä Maakuntakaavassa 2040, sekä Luonnonvarat- ja Kulttuuriympäristö - määräykset.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee mm. seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon sijoittumista. Maakuntakaavassa 2040 on osoitettu yhteensä 19 seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueita (vähintään 10 voimalan kokonaisuudet) osa-alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä tv, tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava 2040 on hyväksytty 8.12.2023 maakuntavaltuuston päätöksellä, määrätty tulemaan voimaan maakuntahallituksen päätöksellä 23.2.2024 ja voimaantulosta on kuulutettu 19.3.2024. Syväjärvennevan hankealue sijaitsee osittain maakuntakaavan tv-alueella Hallakangas. Samalla maakuntakaavan tv-alueella sijaitsee jo Kyyjärven kunnan puolella toiminnassa oleva Hallakankaan tuulivoima-alue. Suunnitelman mukaisesti Syväjärvenneva rajautuu Hallakankaan alueeseen ja näin ollen muodostaa tämän alueen kanssa yhtenäisen alueen vaikutusten arvioinnissa.

KESKI-SUOMEN LIITTO · LUTAKONAUKIO 7, 40100 JYVÄSKYLÄ · KESKISUOMI.FI

Maakuntakaavassa 2040 esitetyn Hallakankaan tv-alueen rajauksessa on huomioitu Natura-vaikutukset siten, että merkittävää haittaa ei muodostu. Alueen rajauksessa on huomioitu lähialueella sijaitsevan Natura 2000 -alueen (Salamajärvi FI1001013 SAC) sekä Persenevan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeän suoalueen luontoarvot sekä metsäpeuran vaellusreitit ja lisääntymisalueet. Tätä taustaa vasten olisi perusteltua arvioida YVA-ohjelmassa myös nyt esitetyjä vaihtoehtoja merkittävästi pienempi vaihtoehto, joka mahtuisi maakuntakaavan tv-merkinnän mukaiselle alueelle.

Lisäksi on huomioitava maakuntakaavan 2040 tv-merkintään liittyvä suunnittelumääräys sekä Hallakankaan aluetta koskevat aluekohtaiset suunnittelumääräykset: "Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että suunnitelma tai hanke yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa tarkasteltuna ei luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava metsäpeuran vaellusreittien ja lisääntymisalueiden häiriintymättömyys ja varmistettava, ettei tuulivoimarakentamisesta aiheudu merkittävää haitallista vaikutusta valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille."

YVA-ohjelman mukaan luonnonsuojelulain mukainen Natura-arviointi laaditaan kolmesta Natura-alueesta: Salamajärvi (SACFI1001013), Hötölamminneva (SAC FI1001011) sekä Pohjoisneva (SAC FI0800012). Metsäpeura on Salamajärven Natura-alueen suojeluperuste ja hankkeen tuotantoalue sijoittuu metsäpeuran vasomisalueelle. Sähkönsiirron vaihtoehdot VED1 ja VED2 sijoittuvat Hötölamminnevan ja Pohjoisnevan Natura-alueiden välittömään läheisyyteen, ja metsäpeura on myös näiden molempien alueiden yhtenä suojelun perusteena.

Yhteisvaikutusten arviointia kuvataan YVA-ohjelmassa vaikutustyypeittäin. Lähestymistapa on perusteltu, koska vaikutusalue vaihtelee vaikutustyypeittäin. YVA-ohjelmassa esitetty suunnitelman tarkkuus vaihtelee. Esimerkiksi melun osalta on ilmaistu yksiselitteisesti, mitkä alueet huomioidaan yhteisvaikutusten arvioinnissa. Samaa tarkkuutta olisi toivonut kaikkien vaikutustyyppien osalta, mutta esimerkiksi linnusto- ja luontoarvojen osalta YVA-ohjelmassa ei esitetä tarkkaa tietoa yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioitavista hankkeista. Yhteisvaikutusten arvioinnin osalta on huomattava, että arvioinnissa tulee ottaa huomioon paitsi lähialueen muut suunnitteilla tai rakenteilla olevat hankkeet, myös maakuntakaavan mukaiset alueet.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 valmistelun yhteydessä on tehty laajoja selvityksiä. Erityisesti tehdyt luonto- ja maisemaselvitykset, on syytä huomioida hankkeen suunnittelussa. Maakuntakaavan 2040 aineistot:
[https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/ maakuntakaava-2040/](https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/)

Maisemavaikutusten arvioinnin osalta tulee huomioitavaksi Ympäristöministeriön 27.8.2024 julkaisema päivitetty Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa -ohje.

Lausunnon on valmistellut ympäristöasiantuntija Suvi Bayr, suvi.bayr@keskisuomi.fi, p. 040 652 3848.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.